

VEGYES.

Irodalmi hírek. Megjelent és beküldetett: A zsidók egyetemes története 6 kötetben. Graetz nagy műve alapján és különös tekintettel a magyar zsidók történetére szerkesztette *Szabolcsi Miksa*, 2. kötet, *Budapest* 1907. Phönix Irodalmi Részvénytársaság. Ára 16 korona. — *Dr. Silberfeld J.*, A nyiregyházi Chevra Kadisa Története (185—1906), *Nyiregyháza* 1907. — *Dr. Goldberger J.*, Emléklapok Knopfler Sándor 45 éves tanítói jubileumáról, *Sátoraljaújhely* 1907. — *Finfer P.* מסורת התנ"ך הלוקות פרשיות ופתוחות וסתומות ובקורת קאסיטלין *Vilna* 1906, — *Dr. Koenigsberger B.*, Sifré Suta . . . zum ersten Male nach dem handschriftlichen Midrasch ha-gadol, Jalkut-Simeoni u. a. ges. und mit Anm. versehen, nebst einer ausführlichen Einleitung herausgegeben. II. Lieferung, *Pleschen* 1907. — *Castiglioni V.*, Nizmé Hazáhab, *Frankfurt—Krakó* 1906. (Latin cím: Cortalia Aurea CXXVI. carminibus aureis contexta.) — *Maybaum S.*, Predigten. Dritter Teil: Predigten und Schrifterklärungen, *Berlin* 1907. — *Rosenberg J.*, Phönikische Sprache und Epigraphik, *Wien u. Leipzig* [1907]. Ára 2 márka. — *Weir Th. H.* A short history of the Hebrew Text of the Old Testament, 2. kiadás, *London* 1907. — *Eschelbacher J.*, das Judentum im Urteile der modernen protestantischen Theologie. Ein erweiterter Vortrag, *Leipzig* 1907. (Schriften herausg. von d. Gesellschaft zur Förderung d. Wiss. d. Judentums.) — I. Bericht des »Bezalel« Verein zur Verbreitung von Kunstgewerbe und Hausindustrie in Palästina und den Nachbarländern, *Berlin* Dezember 1906. — *Barth J.*, Sprachwissenschaftliche Untersuchungen zum Semitischen, *Berlin* 1907. (a berlini rabbiszeminárium 1905/6. Értesítőjében). — *Kérészy Z.*, Reczepczió, Paritás és Főrendiházi Képvisélet, *Budapest* 1907. Ára 1 korona 50 fillér. — *Eppenstein S.*, Zur Würdigung der Exegese Joseph Kara's, *Frankfurt a. M.* 1907. — *Magyar-Zsidó könyvtár*: X. *Feleki S.*, Idegen Költőkből. XI. *dr. Bernstein B.*, 1848 és a magyar zsidók. XII. *Hajdu M.*, Képek és rajzok. *Hajós M.* Ghetto

képek. (Minden szám ára 30 fillér. Szerk. *Fatai J.*, kiadja *Schlesniger J.*, könyvkereskedő Budapest).

Bevándorlás Palesztinába. Oroszországból 1905-ben 1229, 1906-ban 3427 zsidó vándorolt ki a szentföldre. A kivándorlók összes vagyona kereken 2,584.000 rubelt tett ki, fejenként 750 rubelt. Ennyi kivándorlóról tud az odesszai e célú szolgáló bizottság.

Zsidó községek Magyarországon. 1905-ben 2371 zsidó község volt, 581 anya- és 1790 fiókközség. A 412 rabbi közül orthodox községekben 238 működött. Szükséges volna a különböző szervezetekhez tartozó lélekszám kimutatása.

Bezalel. Ez a jeruzsálemi ipariskola, melyet folyóiratunkban dr. Grünhut Lázár külön cikkben ismertetett, most adta ki első Értesítőjét, melyből a következő adatokat vesszük ki. Az eszme *Schatz B.* tanáré, ki az iskolát vezeti is. Az egyesület székhelye Berlin. Fenntartói: Hilfsverein, Zionist. Aktionskomitee, Esra (berlini egyesület) és magánosok. Schottländer P. dr. (Boroszló) egymaga 2000 márkát adott és 700-at gyűjtött. Az első év bevétele kerek összegben 20.000 márka, kiadása 17.000. A Bezalel a háziipart is emelni fogja és ezáltal a telepéseknek lehetővé teszi, hogy a téli hónapokban dolgozzanak. A zion. Kolonialbank külön házat épít az iskolának, melyben több tanító működik. A jelentkezés óriási méreteket öltött. Hazánkban is elkélne egy tucat Bezalel.

Adler Illés dr. óbudai főrabbi f. év május hó 12-én a pesti izraelita hitközség rabbijává választatott. Ó-Budán 11 évig működött.

Kohn Sámuel dr. pesti főrabbi királyi tanácsosi címmel lett kitüntetve.

A londoni Jews' College. Az angol zsidóság rabbiszemináriuma nagy változások előtt áll. Mint annak idején hírül adtuk, dr. *Büchler Adolf*, a magyar rabbiképző neveltje és a bécsi *isr. theol. Lehranstalt* tanára, igazgatóhelyettesnek lett meghíva. Folyó év április havában dr. *Friedländer* aggkorára való tekintettel — 74 éves — nyugalomba vonult és helyette dr. *Büchler* lett a »principal«. Ez alkalomból az intézetet gyökeresen reformálják. Rámutattak arra, hogy az iskola növendékei a rabbiságnak hátat fordítanak: ügyvédek, orvosok, mérnökök, építészek s egyébek lesznek. Kiképzésük nagy összegekbe kerül és rabbikban nagy hiány mutatkozik. A vezetőség a közvéleménnyel egybehangzóan az előkészítő tanfolyam megszüntetésének eszméjével foglalkozik. Ezáltal a költségek redukálódnak és elegendő anyagi eszközök maradnak a tulajdonképeni rabbiképző szükségleteire: a rabbijelöltek ellátására és a könyvtár korszerű dotálására és egyébekre. Mindezek bőven olvashatók a

»Jewish Chronicle« f. évi április 26-iki számának 8. és 18—20. lapjain. Ugyanott olvassuk, hogy az elnök és az angol birodalmi főrabbi a londoni községtől tizenkétezer forint évi járulékot kíván, miután az utolsó évben adományok útján befolyt negyedmillió forint nem növelte elég magasra az alapot és az évi járulékok — magánosok adják — nem elégségesek. A főrabbi elismerte az intézet reformálásának szükségességét, de a felhangzott kritikát, mint időszerűtlent, a legkeményebben visszautasította.

Keppich Lipót, az izr. kórház elnöke, április elején 76 éves korában meghalt. Kiváló kötelességtudás jellemezte sokféle köztevékenységében.

Alapítvány az országos rabbiképző-intézet felállítandó internátusa számára *Bauer Zsigmond* (szül. Németlőn, Vas megyében), Bernstein Béla dr. szombathelyi főrabbi buzdítására a nevezett célra 500 koronás alapítványt tett. Addig, míg az internátus létre nem jön, a kamatok a tőkéhez csatolandók. A nemes emberbarát és lelkes zsidó szép példát adott, úgyszintén a szombathelyi főrabbi. Vajha sokan követnék, hogy minél előbb testet ölthetne ez az égetően szükséges és a magyar Izraél becsületbeli kötelességét képező áldásos intézmény.

Szeretetház. A pesti Chevra Kadisa a gyógyithatatlan betegek számára 600,000 korona költséggel szeretetházat épít. Tervbe vétetett egy Menedékház építése is, melyhez az előmunkálatok megtétettek és melyre már tekintélyes adományok is befolytak. A Szeretetházban a betegápoló nővérek intézete is helyet kap, úgy hogy egyidejűleg ez az új intézmény is meg fog honosíttatni.